Verslag van de Centrale Commissie Aanmelding en Plaatsing a.s. eerstejaarsstudenten cursusjaar 1972–1973

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ONDERWIJS EN WETENSCHAPPEN

Nr. 1

's-Gravenhage, 5 juni 1973.

Hierbij doe ik u ter kennisneming toekomen het verslag van de Centrale Commissie Aanmelding en Plaatsing aanstaande eerstejaarsstudenten over de voor het cursusjaar 1972–1973 verrichte werkzaamheden. Als bijlagen [1]) zijn de verslagen bijgevoegd van de plaatsingscommissies voor de studierichtingen:

Rechtsgeleerdheid,
Geneeskunde,
Tandheelkunde,
Diergeneeskunde,
Geologie en Geofysica,
Biologie,
Sociale Geografie,
Farmacie,
Nederlandse taal- en letterkunde,
Spaanse taal- en letterkunde,
Engelse taal- en letterkunde,
Geschiedenis,
Sociologie,
Culturele Antropologie,
Politicologie,
Psychologie,
Pedagogische en Andragogische Wetenschappen,
Fysische Geografie.

De Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen,

G. KLEIN.

Aan
de Heer Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

[1]) Nedergelegd op de bibliotheek ter inzage van de leden.

TANDHEELKUNDIG INSTITUUT
VAN DE
RIJKSUNIVERSITEIT

Afdeling: Sociale Tandheelkunde
Hoofd: prof. dr. H. M. J. Scheffer
Transitorium II
Heidelberglaan 2
„De Uithof"
Utrecht, 3 mei 1973.

Onderwerp:
Verslagen 1972,
Plaatsing eerstejaarsstudenten.

Aan de Minister van Onderwijs en Wetenschappen,
Nieuwe Uitleg 1,
's-Gravenhage.

Hierbij doe ik u ingevolge artikel 11 van de beschikking DGW/AZW 222.855 d.d. 28 juni 1972 van uw ambtsvoorganger de Minister zonder Portefeuille belast met de aangelegenheden betreffende het wetenschapsbeleid en het wetenschappelijk onderwijs toekomen het *Verslag van de Centrale Commissie Aanmelding en Plaatsing aanstaande eerstejaarsstudenten over de voor het studiejaar 1972–1973 verrichte werkzaamheden,* alsmede de verslagen van de plaatsingscommissies aanstaande eerstejaarsstudenten voor de studierichtingen:

Rechtsgeleerdheid,
Geneeskunde,
Tandheelkunde,
Diergeneeskunde,
Geologie en Geofysica,
Biologie,
Sociale Geografie,
Farmacie,
Nederlandse taal- en letterkunde,
Spaanse taal- en letterkunde,
Engelse taal- en letterkunde,
Geschiedenis,
Sociologie,
Culturele Antropologie,
Politicologie,
Psychologie,
Pedagogische en Andragogische Wetenschappen,
Fysische Geografie.

De voorzitter van de Centrale Commissie Aanmelding en Plaatsing a.s. eerstejaarsstudenten,

prof. dr. H. M. J. SCHEFFER.

Afschriften van deze verslagen zijn tevens toegezonden aan de Minister van Landbouw en Visserij, alsmede aan de Onderwijsraad en de Academische Raad.

Centrale Commissie aanstaande eerstejaarsstudenten
Jaarverslag 1972

Bij beschikking DGW/AZW 222.855 dd. 28 juni 1972 heeft de toenmalige minister zonder portefeuille belast met de aangelegenheden betreffende het wetenschapsbeleid en het wetenschappelijk onderwijs ingesteld:

1. *de Centrale Commissie aanstaande eerstejaarsstudenten* en

2. *Plaatsingscommissies aanstaande eerstejaarsstudenten* voor de ondervolgende studierichtingen:

a. faculteit der rechtsgeleerdheid (alle studierichtingen);

b. geneeskunde;

c. tandheelkunde;

d. geologie;

e. biologie;

f. farmacie;

g. Nederlandse taal- en letterkunde;

h. Spaanse taal- en letterkunde;

i. Engelse taal- en letterkunde;

j. geschiedenis;

k. sociaal-culturele wetenschappen (richting sociologie);

l. sociaal-culturele wetenschappen (richting culturele antropologie;

m. sociaal-culturele wetenschappen (richting politicologie);

n. psychologie;

o. pedagogische wetenschappen en andragogische wetenschappen;

p. fysische geografie;

q. sociale geografie.

Voor de goede orde wordt hieraan toegevoegd, dat voor de diergeneeskunde geen plaatsingscommissie werd ingesteld aangezien deze studie slechts aan één instelling kan worden gevolgd.

De taak van de Centrale Commissie a.s. eerstejaarsstudenten, verder te noemen Centrale Commissie, is in artikel 6 van eerdergenoemde beschikking als volgt omschreven:

„Er is een commissie, die in elk geval tot taak heeft:

a. de organisatie van de aanmelding van aanstaande eerstejaarsstudenten;

b. de coördinatie en de begeleiding van de werkzaamheden der plaatsingscommissies".

De taak van de plaatsingscommissies is omschreven als: het bevorderen van „een doelmatige spreiding van eerstejaarsstudenten in de desbetreffende studierichtingen" ..... „door de toewijzing van plaatsen aan genoemde studenten aan te passen aan de onderwijscapaciteit van die studierichting of studierichtingen aan de onderscheiden openbare en bijzondere universiteiten en hogescholen alsmede aan de Medische faculteit te Rotterdam".

De Centrale Commissie is samengesteld uit:

a. als leden:

1. de voorzitters van de plaatsingscommissies;

2. een vertegenwoordiger, aan te wijzen door elke universiteit of hogeschool, die niet reeds is vertegenwoordigd op de wijze, bedoeld onder 1.;

3. twee studentendecanen, aan te wijzen door de Academische Raad.

b. als adviseurs: enige nader door de minister van O. en W. aan te wijzen ambtenaren.

Op 14 juli 1972 werd de Centrale Commissie geïnstalleerd door de directeur-generaal voor de wetenschappen, dr. A. J. Piekaar.

Na een overzicht te hebben gegeven van de oorzaken welke tot het instellen van een Centrale Vooraanmelding en het indienen van de Machtigingswet inschrijving studenten hebben geleid, heeft de heer Piekaar medegedeeld, dat de selectie van hen, die zich voor een studierichting met numerus fixus aanmelden als volgt dient plaats te vinden:

1. zij, die een 7½ of hoger als gemiddeld eindexamen-cijfer behaalden verkrijgen directe toelating. Abituriënten van een instelling van hoger beroepsonderwijs met aansluitende opleiding en van een Europese school kunnen hiervoor eveneens in aanmerking komen;

2. zij, die hun militaire dienstplicht vervuld hebben verkrijgen directe toelating;

3. zij, die de studie aanvangen op basis van een beurs, verleend door een lands- of eilandsregering van Suriname of de Nederlandse Antillen en waaraan een verplichte terugkeer is verbonden, verkrijgen directe toelating;

4. zij, die op basis van een contract met de overheid een studie aanvangen, verkrijgen directe toelating;

5. de overigen nemen deel aan een loting, welke door een notaris zal worden gehouden.

De heer Piekaar heeft tevens gewezen op de plaatsingswerkzaamheden, die zowel voor de numerus fixus als niet-numerus fixus studierichtingen door de plaatsingscommissies verricht zullen moeten worden en waarbij er de uiterste zorg aan besteed zal moeten worden dat de persoonlijke omstandigheden van de a.s. eerstejaarsstudenten zoveel mogelijk in aanmerking worden genomen.

De Centrale Commissie heeft in de loop van 1972 in totaal tien vergaderingen gehouden, alle in het gebouw van het Directoraat-Generaal voor de Wetenschappen, Thorbeckelaan 360, Den Haag.

In de Centrale Commissie werden de verschillende plaatsingscommissies en instellingen vertegenwoordigd door de volgende leden:

dr. D. Boschma, R.U.L., Geologie;
prof. dr. G. Brenninkmeyer, K.U.N., Psychologie;
drs. H. D. ten Brink, K.U.N., Pedagogische en andragogische wetenschappen;
prof. dr. D. A. Doornbos, R.U.G., Farmacie;
prof. dr. J. Gerritsen, R.U.G., Engelse taal- en letterkunde;
mevr. mr. E. J. M. van Herten-Romme, Studentendecaan;
drs. W. Kok, G.U.A., Politicologie;
prof. dr. H. T. H. Oostendorp, R.U.G., Spaanse taal- en letterkunde;
mr. P. C. P. Otterloo, R.U.U., Geneeskunde;
drs. A. J. M. van Paasen, R.U.U., Diergeneeskunde;
prof. dr. J. Pen, R.U.G., Rechtsgeleerdheid;
drs. S. H. Piersma, Studentendecaan;
prof. dr. C. P. Raven, R.U.U., Biologie;
drs. W. Roeleveld, V.U., Fysische Geografie;
prof. dr. H. M. J. Scheffer, R.U.U., Tandheelkunde;
prof. dr. Margaretha H. Schenkeveld, V.U., Nederlandse taal- en letterkunde;
dr. J. H. Scherer, R.U.U., Culturele Antropologie;
drs. J. Talsma, G.U.A., Geschiedenis;
prof. dr. A. C. de Vooys, R.U.U., Soc. Geografie;
drs. C. W. Vroom, K.H.T., Sociologie.
dr. M. van Beek, V.U.;
drs. P. J. de Doelder, T.H.E.;
mevr. S. C. Keulen-Hendriks, R.U.R.;

dr. J. Kiers, T.H.D.;
mr. E. J. Verschoof, L.H.W.;
drs. J. Westenberg, G.U.A.;
mr. C. H. van Norden, Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen;
drs. P. M. Beelaerts, Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen;
dhr. A. Burggraaf, Centraal Bureau Aanmelding en Plaatsing.

Tot voorzitter respectievelijk vice-voorzitter van de Centrale Commissie werden gekozen prof. dr. H. M. J. Scheffer, R.U.U., tandheelkunde en prof. dr. G. Brenninkmeijer, K.U.N., psychologie.

Het secretariaat werd waargenomen door mr. P. S. Klerk van het Bureau van de Academische Raad.

In de eerste vergadering werd door het hoofd van het Centraal Bureau Aanmelding en Plaatsing a.s. eerstejaarsstudenten een uiteenzetting gegeven over de door het Centraal Bureau met betrekking tot de vooraanmelding reeds verrichte werkzaamheden en over het tijdschema voor de nog te verrichten administratieve werkzaamheden. Daarbij werd met name vermeld dat na sluiting van de termijn van inzending van inlichtingenformulieren door a.s. eerstejaars op 14 juli 1972 en

Geneeskunde	1690
Tandheelkunde	330
Diergeneeskunde	170
Sociale Geografie	520
Biologie	640

verwerking van de formulieren tot lijsten per studierichting door het Rijkscomputercentrum op 26 juli, de lijsten voor de studierichtingen met een *numerus fixus* door het Centraal Bureau zouden worden aangevuld en nagelopen, waarbij – ten behoeve van de te verrichten loting – van de lijsten zouden worden afgevoerd:

a. zij die aanspraak konden maken op een voorkeursplaatsing, waarbij met betrekking tot principiële dienstweigeraars als richtlijn is genomen, dat degenen die aan hun vervangende verplichtingen hebben voldaan, op gelijke wijze zullen worden behandeld als zij die de militaire dienstplicht volledig hebben vervuld;

b. zij waarvan duidelijk was dat zij niet voor plaatsing in de betreffende studierichting in aanmerking kwamen volgens het criterium van examenbevoegdheid;

c. zij voor wie het tijdstip van de aanvang van de dienstplicht (oproeping in militaire dienst) een onoverkomelijke belemmering zou vormen om het eerste studiejaar met succes te kunnen afronden;

d. zij waarvan op het moment van de loting nog geen bevestigingsformulier, voorzien van naam en/of nummer was ontvangen.

In verband met de te betrachten spoed zijn bij de opstelling van de voor de loting gereed te maken lijsten een aantal bijzondere omstandigheden, zoals o.a. het na de loting afkomen van vrijstellingen van militaire dienst, niet verdisconteerd.

Anderzijds is bij de plaatsing na de loting in de studierichtingen met een numerus fixus door de Centrale Commissie bij het uitgeven van de beschikbare plaatsingsbewijzen geen rekening gehouden met dergelijke mogelijkheden. Het gevolg was dat in de daarop volgende maanden enkele gevallen aan het licht zijn getreden, waarin niet, of met grote moeite, tot tevredenheid van de commissie kon worden voorzien.

Tevens zag de Centrale Commissie zich geplaatst voor de noodzaak om beslissingen te gaan nemen, dan wel de Minister te adviseren over:

1. de wijze van loting;
2. de berichtgeving over de uitloting;
3. de criteria voor de plaatsing;
4. een sluitingsdatum voor de plaatsing;
5. de geldigheid van een voor één instelling verleend colloquium doctum, ook aan instellingen waarvoor dit niet was verleend;
6. een beroepsprocedure tegen door de plaatsingscommissies genomen beslissingen;
7. de plaatsing van de zgn. nastroom van uitgelote eerstejaars uit de fixus-richtingen;
8. de plaatsing bij voorkeur van studenten met inadequate vooropleiding die reeds in het voorgaande jaar de nodige aanvullende tentamens hadden gedaan voor het mogen aanvangen van een B-studie.

A. Met betrekking tot *de studierichtingen met een numerus fixus* zijn de capaciteiten per instelling bij ministeriële beschikking vastgesteld, en wel voor de geneeskunde op 17 juli 1972 en voor de overige studierichtingen op 19 juli 1972:

RUL	RUG	RUU	UvA	VU	KUN	RUR	LHW	Totaal
200	225	270	320	215	270	190		1690
	90	90		60	90			330
		170						170
	100	120		130	170			520
100	120	190		60	110		60	640

Daarbij is voor de studierichtingen Tandheelkunde, Sociale Geografie en Biologie voor de Universiteit van Amsterdam géén opnamecapaciteit vastgesteld, aangezien het bestuur aldaar heeft gemeend geen aanvraag voor een beperking van het aantal eerstejaars te kunnen verantwoorden.

In verband met deze omstandigheid hebben de kandidaten voor de studie in de tandheelkunde die deze instelling als eerste keuze hadden opgegeven, niet aan de loting deelgenomen. Allen werden direct aan de Gemeentelijke Universiteit van Amsterdam geplaatst (54).

Met betrekking tot de aanmelding voor de inschrijving is – voor de richting en met name numerus fixus – als gevolg van de door tijdnood te late verzending van formulieren, de datum waarop de bevestigings- of inlichtingenformulieren op het Centraal Bureau uiterlijk dienden te zijn ontvangen om voor deelname aan de lotingsprocedure in aanmerking te komen, verschoven van 15 juli naar 1 augustus 1972.

Door het notariskantoor van prof. P. L. Dijk te Amsterdam is daarna op 10 augustus 1972 de loting verricht voor alle studierichtingen met numerus fixus, waardoor een door het lot bepaalde rangorde tot stand kwam van allen die op de lijst voorkwamen.

Na de loting is aan degenen die volgens deze rangordening niet direct voor plaatsing in aanmerking kwamen en die op een reservelijst waren geplaatst, het rangnummer op die lijst medegedeeld, zodat betrokkenen enigszins konden beoordelen welke vooruitzichten er waren om alsnog tot de studie te worden toegelaten bij het uitvallen van enkele wèl ingeloten.

Van de niet-geplaatste kandidaten voor de studierichting tandheelkunde, die zich tot de Gemeentelijke Universiteit van Amsterdam hebben gewend, werden er daar 36 geaccepteerd, waarbij rekening werd gehouden met de volgorde van de ranglijst. Het aantal niet-geplaatsten, dat vergeefs getracht heeft zich bij de Gemeentelijke Universiteit te laten inschrijven is de commissie niet bekend.

Voor de studierichtingen Sociale Geografie en Biologie kon aan alle gegadigden een plaatsingsbewijs worden toegezonden.

Op grond van naderhand aan het licht getreden administratieve vergissingen en beslissingen met onvoorziene konsekwen-

ties heeft de Centrale Commissie voorgesteld voor de geneeskunde een tweede loting te houden onder degenen, die hierdoor benadeeld zouden kunnen zijn.

Nadat de Minister van Onderwijs en Wetenschappen hiertoe zijn goedkeuring had verleend, heeft op 21 september 1972 een dit jaar onvermijdelijke tweede loting plaatsgevonden voor de studierichting geneeskunde, wederom ten overstaan van notaris prof. P. L. Dijk te Amsterdam.

Op verzoek van de minister heeft de voorzitter van de Centrale Commissie op 14 september 1972 bekend gemaakt dat de uiterste termijn van inschrijving voor studierichtingen met numerus fixus werd verschoven tot 25 september, vóór welke datum ingeloten met belangrijke persoonlijke redenen voor het niet inschrijven alsnog centraal konden melden, dat zij wèl gebruik wensten te maken van hun plaatsingsbewijs, doch dat zij voorlopig nog niet in staat waren zich in te schrijven (bijv. door het uitblijven van een beschikking op een aanvraag om een rijksstudietoelage).

Daarnaast heeft, als gevolg van de invoering van de Wet inschrijvingsgelden en collegegelden van 13 juli 1972 een aantal studenten geaarzeld met inschrijven en zijn met name in de fixus-richtingen onzekerheden ontstaan om welke reden de student zich nog niet had laten inschrijven.

Met betrekking tot de geldingskracht van de eenmaal verrichte plaatsingen is de Centrale Commissie van mening dat deze zich in beginsel tot de gehele studieduur uitstrekt, terwijl individuele verzoeken om overplaatsing naar een andere instelling aan de betreffende plaatsingscommissies dienen te worden voorgelegd.

B. Met betrekking tot de *bedreigde studierichtingen zonder numerus fixus* bleken enkele leden van plaatsingscommissies bij het bepalen van de verdeelsleutels moeilijkheden te hebben ondervonden.

De Centrale Commissie heeft zich op het standpunt gesteld dat de leden van de plaatsingscommissies weliswaar op voordracht van de instellingen door de minister worden benoemd, doch dat zij kunnen worden geacht met een mandaat van hun instelling zitting te hebben in een plaatsingscommissie, zodat de plaatsingscommissie de verdeelsleutel kan vaststellen.

De plaatsingscommissies immers zijn ministeriële commissies, die met name tot taak hebben een doelmatige spreiding van de eerstejaars over de instellingen te bevorderen door de toewijzing van plaatsen aan te passen aan de onderwijscapaciteit van die instellingen en bij overschrijding van de door de instellingen opgegeven capaciteiten voor een redelijke verdeling van het surplus te zorgen. Daarbij zal uiteraard overleg van de leden van de plaatsingscommissies met hun instelling in de lijn van hun werkzaamheden liggen.

C. Met betrekking tot de *plaatsingsprocedure* werden – als leidraad – door de plaatsingscommissies enkele gemeenschappelijke uitgangspunten overeengekomen.

Door de Centrale Commissie kan voor de richtingen zonder numerus fixus geen uiterste datum voor de inschrijving voor een studierichting worden vastgesteld. Uiteraard is iedere (sub)-faculteit wel bevoegd om te bepalen na welk tijdstip de deelname aan practica en werkgroepen organisatorisch niet meer mogelijk is, dan wel niet meer verwacht mag worden dat het studiejaar door betrokkenen nog met succes kan worden afgesloten; doch zij kan inschrijving niet verhinderen. De plaatsingscommissies zullen derhalve het gehele jaar in functie moeten blijven, aangezien in het tegenovergestelde geval de verdeling van de eerstejaars over de verschillende instellingen uit de hand zou kunnen lopen en de hele plaatsing weinig zinvol zou zijn.

Tevens werd overeengekomen dat op dezelfde gronden de inschrijvingsbureaus van de instellingen niet zouden dienen in te schrijven dan op vertoon van door de respectievelijke plaatsingscommissies afgegeven plaatsingsbewijzen.

Ten einde te kunnen nagaan welke studenten tot deze categorie behoren zal een overzichtelijke registratie van de jaarlijks geplaatste eerstejaars van groot nut zijn, terwijl tevens een duidelijke bekendmaking van de voor de verandering te volgen procedure noodzakelijk is.

D. *Beroepsprocedure*

In het geval dat door een eerstejaars bezwaar werd gemaakt tegen de plaatsing aan een andere dan de instelling van zijn eerste keuze, werden in eerste instantie door de plaatsingscommissie de aangevoerde argumenten overwogen. Werd het beroep niet gehonoreerd dan werd het geval ter beoordeling voorgelegd aan de Centrale Commissie, die in een aantal gevallen tot een andere oplossing kwam en de plaatsingscommissie verzocht betrokkene dienovereenkomstig meer volgens zijn wensen te plaatsen, dan wel nader overleg met ouders of arts te plegen.

Ter bespoediging van de procedure zijn vanaf 8 september de meeste binnenkomende bezwaarschriften door een kleine subcommissie, voorgezeten door prof. Scheffer, voorbehandeld, waarna de afwijzingen en de twijfelgevallen ter bekrachtiging in de plenaire vergadering van de Centrale Commissie zijn gebracht.

Overzicht van de door de Centrale Commissie behandelde Bezwaarschriften

	Ingediend	Toegewezen	Afgewezen
Geneeskunde	4		4
Tandheelkunde	23	5	18
Fysische Geografie	3	2	1
Geschiedenis	33	1	32
Geologie	6	2	4
Sociologie	2	2	
Psychologie	36	12	24
Nederlands	5	1	4
Culturele Antropologie	1	1	
Biologie	1		1
	121	32	89

In drie gevallen zijn door uitgelote aanstaande eerstejaars de genomen beslissingen op juridische gronden bij de rechter aanhangig gemaakt, welke zaken door het Ministerie van Onderwijs met medewerking van de Landsadvocaat zijn bekrachtigd.

Voor de voorbereiding van de regelingen voor de cursus 1973–1974 is op 12 december 1972 aan de minister een rapport aangeboden onder de titel: „Aanbevelingen van de Centrale Commissie Aanmelding en Plaatsing a.s. eerstejaarsstudenten met betrekking tot het te voeren beleid voor het cursusjaar 1973–1974 en volgende jaren".

Met betrekking tot een aparte regeling van de oproep in militaire dienst voor hen die in 1972 zijn uitgeloot en die in 1973 opnieuw aan de loting willen deelnemen, terwijl zij normaal wegens hun leeftijd dan onvoorwaardelijk in dienst zouden worden opgeroepen, is overleg gepleegd met het Hoofd Dienstplichtzaken van het Ministerie van Defensie.

In een aan deze brief gehechte bijlage heeft de commissie gemeend nog enkele aanbevelingen te moeten doen, die de goede gang van zaken in 1973 kunnen bevorderen.

Tot slot is de Centrale Commissie van mening dat grote dank verschuldigd is aan de inzet waarmede het Centraal Bureau zich onder grote druk van zijn taak heeft gekweten.

BIJLAGE

Aanbevelingen, behorende bij het jaarverslag 1972 van de Centrale Commissie a.s. eerstejaarsstudenten

1. In verband met de vakantieperiode leverde het bijéénroepen van de eerste vergadering van de plaatsingscommissies en de Centrale Commissie enige moeite op, zodat wordt geadviseerd dat mèt de leden van de commissie tevens hun plaatsvervangers worden aangewezen, zodat de verschillende plaatsingscommissies, ook in de vakantieperiode, steeds in de Centrale Commissie vertegenwoordigd kunnen zijn in verband met eventueel te nemen beslissingen over onderwerpen van fundamentele aard.

2. Aangezien de Machtigingswet slechts over a.s. *eerstejaarsstudenten* spreekt, zal voor het studiejaar 1974-1975 een wettelijke regeling nodig zijn, die een beperking mogelijk maakt van de toestroom van Nederlandse studenten die in het buitenland een afsluitend examen hebben behaald en die voor de voortzetting van hun studie zich voor *tweede en/of volgende* studiejaren aan een Nederlandse instelling willen laten inschrijven.

3. Het verdient aanbeveling voor 1973 en volgende jaren te bepalen dat de plaatsingscommissies bevoegd zijn data vast te stellen, waarna de uitgifte van plaatsingsbewijzen voor bepaalde bedreigde studierichtingen zonder numerus fixus niet meer plaatsvindt.

4. De commissie als geheel acht het een ernstig probleem dat de voorlichting voor de a.s. studenten – met name de uitgeloten – over konsekwenties en mogelijkheden voor het volgende jaar, niet voldoende tot de betrokkenen is doorgedrongen, zodat het aantal telefonische verzoeken om inlichtingen aan het Centraal Bureau niet te verwerken was en de gegeven informatie in meerdere gevallen onvolledig moest blijven. Voor het volgende jaar zal naar wegen voor betere voorlichting dienen te worden gezocht.